

takih oddelkov je bilo kot nekaka rezerva v zasedi, kar jim je včasih pripomoglo, da so nazadnje zmagali, akoravno so bili izprva vsaj navidezno užugani. Ko so premagali svoje sovražnike, pritiskali so za njimi tako dolgo, dokler jih niso popolnoma uničili. Usmiljenja do nasprotnikov niso poznali in zato so pobili vse tiste, kateri so sploh mogli nositi orožje. Med Madjari je vladala prazna vera, da jim bodo v nebesih služili kot sužniki vsi tisti, katere so na zemlji pobili s svojimi meči. V bojih so bili hrabri ter so voljno prenašali mraz, vročino in druge težave. V njih taboru je bila stroga disciplina, in kdor se je pregrešil zoper njo, je bil ostro kaznovan.

Madjari so znali mojstrsko poizvedovati, kje je sovražnik in kako je močan. Posebno previdno so razstavili mnogobrojne straže, da bi jih nasprotniki ne mogli nepričakovano napasti. Prikazali so se kakor nevihta nenadoma v kakem kraju ter so se ravno tako hitro tudi izgubili, ako jim je pretila nevarnost. A ne le prekanjeni, bili so tudi jako verolomni, in kar čisto nič jih ni oviral, da so pozabili na svojo prisego, ako

so videli, da jim to donese kak dobiček. Niso pa bili vajeni oblegati utrjenih mest. Niso si znali drugače pomagati, kakor tako, da so izstradali prebivalstvo ter je prisilili z glodom, da se jim je podalo.¹⁾

Zunanost Madjarov ni bila prikupljiva kristjanom. Zato so ti mislili, da je Bog za pokoro poslal take človeške spake nad nje. Opazili so pri Madjarih njih grde in divje obraze, globoko udrte oči in nizko postavo. Na glavi so imeli Madjari po tri kite, ostali del glave je bil gladko ostrijezen. Kristjanom se je zdel zvok njih nerazumljivega jezika zoprni; enako tudi njih bojni klic.

Kamor so Madjari prišli, tam so vse požgali; pobili so vse, kar se jim je moglo ustavlјati. S seboj so tirali plen, katerega so si nabrali na tujih tleh. Radi so si naropali živine in mladih žensk; živino so pojedli, ženske pa odvedli v sužnost. Ujete ženske so včasih za lase privezali eno k drugi ter jih potem napol nage z otroki vred gnali naprej kakor živino.²⁾

(Konec.)

¹⁾ Dümmler, str. 448, 449.

²⁾ Dümmler str. 449. — Ann. Palidens. a. 906. (MG. SS., XVI, 60.)

Zvečer.

Šepetajo v noč sanjavo
jagneti,
kakor ustnice cvetoče
poezije vroče,
ko v naročje glavo
nagne ti.

Trepetajo milijoni
vrh neba,
kakor biseri nešteti
in plameni sveti
v čisti kroni
nje srca ...

Leo Levič.

Križ v gozdu.

Zelena trata se razgrinja,
temni jo senčni gozdni rob;
nekdo je tu pred davnim časom
ob poti križ pripel na dob. —

Mladosti moje cvetna trata!
Kaj nánjo mi oko strniš?
Kaj ne, tam tudi v temni senci
od solz rosnó ti gledaš — križ?...
Mira.